використання Інтернету очевидні. Як і будь-яка складна інфраструктура, Інтернет криє багато небезпек, і їх ігнорування може призвести не тільки до втрати власного спокою, але і до великих матеріальних врат. Кожен, хто співпрацює з Інтернетом, повинен розуміти потенційні джерела небезпеки та мати можливість захистити себе, своїх родичів та друзів, щоб не страждати від його «темної» сторони.

Список використаних джерел

1. Ромака В. А., Лагун А. Е., Гарасим Ю. Р. та ін. Аудит інформаційної безпеки: підручник. Львів: Сполом, 2015. 363 с.
2. AZPassword. URL: https://www.softsalad.ru/software/bezopasnost/zashchita-informacii/az-password (дата звернення: 23.03.2021).
3. GenPass. URL: https://www.softsalad.ru/software/sistema/utility/genpass (дата звернення: 23.03.2021).
4. KeePass Password Safe. URL: http://keepass.ru (дата звернення: 23.03.2021).
5. 5 шляхів захисту особистих даних в інтернеті. URL: https://beetroot.academy/blog/general/5-shlyahiv-zahistu-osobistih-danih-v-interneti (дата звернення: 23.03.2021).
6. Як шифрувати дані. URL: https://support.google.com/nexus/answer/2844831?hl=uk (дата звернення: 23.03.2021).

Ірина Бурлака

РОЗВИТОК ДИТЯЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПІД ВПЛИВОМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Сучасне суспільство повністю залежить від електронних ресурсів. За допомогою новітніх технологій з’являються нові форми взаємодії та комунікації. З кожним роком кількість соціальних мереж все збільшується і збільшується, тому варто використовувати їх як засіб здійснення освітнього процесу, тобто створити середовище, яке буде корисним під час розв’язання важливих соціально-педагогічних та освітніх проблем.

Інформаційно-комунікаційні технології стають чинником позитивних змін, відкривають нові можливості для покращення якості освіти, її доступності для дітей з особливими потребами, сприяють доступу до інформації та освітніх послуг. Завдяки цьому, діти вчаться генерувати ідеї, обмінюватися відомостями через онлайн-діалоги, толерантно сприймати думки інших. Із пасивних користувачів знань вони перетворюються на активних учасників навчального процесу. Соціальні мережі дають можливість здійснювати певні освітні цілі, оскільки учні витрачають багато часу на спілкування з друзями в Інтернеті [4, с. 32].

Існує величезна кількість досліджень, пов’язаних як з позитивним,

так і негативним впливом інформаційно-комунікаційних технологій на особистість. Деякі вчені вважають, що Інтернет-спілкування є збідненою формою соціальної взаємодії у порівнянні з комунікацією віч-на-віч. Воно негативно впливає на Інтернет-користувачів, а також погіршує їхні сімейні та суспільні взаємостосунки. У дітей з'являється відчуття самотності, депресія та інші негативні прояви. Інші трактують вплив соціальних мереж з позитивного боку, адже соціальні мережі надають нові можливості для об'єднання та комунікації шкільного колективу, таким чином сприяють розширенню і зміцненню соціальних взаємозв'язків [1, с. 1].

Формування інформаційної культури може відбуватись як у процесі навчання, так і під час гурткової та самостійної діяльності. Інформаційна культура дітей – достатній рівень сукупних знань, умінь та навичок, що дозволяють особистості вільно орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, брати участь у його формуванні та ефективній інформаційній взаємодії, зокрема, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [5, с. 33].

Дитина характеризується своєю пізнавальною активністю, яка є провідною рисою особистості та виявляється в її ставленні до процесу пізнання, що передбачає стан готовності, прагнення до самостійної пізнавальної діяльності, спрямованої на опановування індивідом соціального досвіду, накопичених людством знань, способів діяльності. Внутрішнім джерелом пізнавальної активності є пізнавальна потреба в набутті нових знань та їх поглибленні, в ознайомленні з духовною культурою суспільства, в самовираженні у певній сфері життєдіяльності. Тому якщо дитині не вдається задовольнити свої пізнавальні потреби в реальному житті, вона робить це за допомогою соціальних мереж. Про сформованість пізнавальної активності підліткового віку свідчать такі показники як позитивне ставлення до діяльності (сумлінність, інтерес, допитливість), енергійність, інтенсивність, самостійність, самодіяльність, наполегливість у досягненні мети, цілеспрямованість, творчість.

Традиційно, на якість процесу пізнання впливає вчитель, який обирає оптимальні способи впливу на внутрішні сфери особистості підлітка, стимулює його пізнавальну активність, тобто приводить у дію інтелектуальну, емоційну, морально-емоційну сторони індивіда і цим самим керує процесом пізнання. А в Інтернет-мережі підліток сам стимулює пізнавальну активність. У житті сучасного підлітка Інтернет-мережа виконує одну з провідних функцій: вона є засобом інформації, засобом освітнього й культурного збагачення. Особливо в сучасному світі освітній потенціал дітей зростає з кожною хвилиною, а Інтернет стає доступним засобом дистанційного навчання та самоосвіти [1, с. 6–7].

В цифровому середовищі діти та молодь наражаються на нові ризики, які можуть призвести до заподіяння їм шкоди, найпоширенішим явищем є кібербулінг. Вони можуть випадково виявити інформацію про те,

як завдати собі шкоди або скоїти самогубство. Вони також можуть мати справу з агресивними висловлюваннями або матеріалами насильницького чи сексуального характеру [2].

Проте не потрібно акцентувати увагу лише на негативному впливі Інтернет-комунікацій. Наприклад, для дітей з особливими освітніми потребами це можливість спілкуватися з однолітками, критично мислити, розвивати вміння та навички [3]. Більшість педагогів переконані, що під час освітнього процесу необхідно використовувати інформаційні технології, що сприятимуть розвитку інтелектуальної, предметної, творчої або лідерської обдарованості підростаючого покоління [4, с. 34].

Отже, соціальні мережі забезпечують розвиток і саморозвиток особистості з огляду на виявлення її індивідуальних особливостей як суб'єкта пізнання предметної діяльності та можуть реалізуватися в особистісно-орієнтованій освіті. Використання інноваційних технологій в освітніх цілях – процес, який характеризується створенням та впровадженням нових засобів для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язували по іншому; відкриття нових форм, методів, способів педагогічної діяльності, вихід за межі відомого в науці і масовій практиці; творча реалізація нових теоретичних концепцій, ідей, систем навчання та виховання.

Список використаних джерел

1. Варивода К. С. Позитивні й негативні аспекти взаємодії сучасної молоді в соціальних мережах. *Науковий огляд*. 2015. № 7 (17). С. 1–16.
2. Захист дітей у цифровому середовищі: рекомендації для батьків та освітян. *Міжнародний союз електрозв'язку* : веб-сайт. URL: https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/1/za-initsiativi-mintsifri-pidgotuvali-rekomendatsii-shchodo-zakhistu-ditey-u-tsifrovomu-seredovishchi/COP-Guidelines-for-Parents-Educators-UAfin.pdf
3. Ткачова Н., Булаш І., Турчина І. Інноваційні техніки роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. *Молодий вчений*. 2018. № 11(63). С. 276–282.
4. Яцишин А. В., Коваленко В. В. Використання електронних соціальних мереж для роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. № 8(39). С. 32–38.
5. Яцишин А. В., Носенко Ю. Г. Використання електронних соціальних мереж для розвитку інформаційної культури дітей та молоді з функціональними обмеженнями. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. 12 (43). С. 31–38.